

متن پرسش

سلام و عرض ادب: استاد حضرت آقا باز حجت را برای شبه حوزویانی مثل رضا داوری اردکانی تمام کرد. ممنوعیت تکیه بر مبانی تمدنی غربی! اسلامی سازی علوم انسانی و بیگانه دانستن بسیاری از آموزه‌های تمدن مادی غربی از بایسته‌هایی است که بار دیگر مقام معظم رهبری در دیدار اخیرشان با مسئولان نظام اسلامی بر آن تأکید کردند. معظم له فرمودند: «ما نمی‌توانیم در مسائل گوناگون سیاسی‌مان، اقتصادی‌مان و دیگر چیزها پیرو مبانی تمدن مادی غرب باشیم. تمدن غربی البته مزایایی دارد؛ در این شکی نیست... اما در مبانی آن تمدن نمی‌توانیم تکیه کنیم، مبانی آن تمدن، مبانی غلطی است. مخالف با مبانی اسلامی است.» مخاطب اولیه این بایسته، حوزه‌های علمیه هستند چرا که پیشران اسلامی‌سازی علوم انسانی حوزه‌های علمیه هستند و این روند باید از حوزه‌های علمیه به مجامع دانشگاهی سرریز شود. متأسفانه جدال بر سر اسلامی سازی علوم انسانی در میان حوزویان نیز وجود دارد و برخی شبه حوزویان از جمله رضا داوری اردکانی، همچنین حوزویانی مانند داود فیرحی در تشدید این جدال، نقش آفرین هستند و اما سخنان اخیر دکتر پورجوادی که اسلامی سازی علوم انسانی را طرحی شکست خورده خواند و پول‌های مصرف شده در این مسیر را گزاف و بی‌مصرف دانست، یادآور سخنان دکتر داوری اردکانی و رویگردانی او از علم دینی بود. دکتر داوری چندین سال پیش در نامه ای چنین نوشت: «علم دینی ... سی سال است که به نتیجه نرسیده است، به نظر نمی‌رسد که در آینده نیز به نتیجه‌ای برسد. وقتی مطلب سیاسی با مسئله علمی خلط می‌شود، هر چه بکوشند به نتیجه نمی‌رسند. علم ماهیتی متفاوت با دین دارد.» این در حالی بود که زمانی دکتر داوری خود از مدافعان علم دینی و اسلامی سازی علوم انسانی به شمار می‌رفت و این نامه او سبب تعجب بسیاری، از جمله دکتر سروش شد که با نامه‌ای تند به دکتر داوری تاخت و چنین نوشت: «گروهی به هلهله برخاسته‌اند که گویا دکتر داوری در کهنسالی "مستبصر" شده ... و غیرت علمی‌اش جنبیده و با دلیری دست ردّ به سینه‌ی تاریک‌اندیشان و دین‌فروشان و دانش‌تراشان زده ... این البته ابتهاجی کاذب و اجتهادی فاسد است. نان به نرخ روز خوردن که این‌همه هلهله ندارد.» در مقابل، علم دینی و علوم انسانی اسلامی مدافعان سرسختی چون آیت الله مصباح یزدی دارد که عمر علمی خویش را صرف آن ساخته است.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در صحت تذکرات رهبر معظم انقلاب به خصوص در مواجهه با تمدن غرب

هیچ شکی نیست و بحث در نکته دیگری است که ایشان فرمودند ما علم را در هر جای دیگری که باشد دنبال می‌کنیم. و همان‌طور که عرض شد مهم آن است که ما سخنان انسان‌های متفکر را بشنویم و این غیر از تبعیت از آن‌ها است زیرا اساساً همان‌طور که از سخنان جنابعالی نیز برمی‌آید در میدان تفکر، تقلید مطرح نیست. البته بنده بین آقای دکتر داوری و آقای فیرحی تفاوت اساسی قائل می‌باشم. همه عرض بنده آن است که در میدان تفکر نمی‌توان آقای دکتر داوری را نادیده گرفت. از آن طرف آیا آقای سروش را با آن ادبیات که شما نیز متذکر آن هستید را می‌توان با آقای دکتر داوری مقایسه کرد؟! موفق باشید https://eitaa.com/soha_sima/۴۷۱۰